

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie – Wydział III Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Janik-Białek

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Śmielińska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2022 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. P. (1)**

przeciwko **(...) Pogotowiu (...) w S.**

o ustalenie

I. ustala, iż powód B. P. (1) nabył z dniem 20 grudnia 2017 r. prawo własności samochodu osobowego marki S. (...) o nr nadwozia (...) rok. produkcji 1999;

II. zasądza od pozwanego (...) Pogotowia (...) w S. na rzecz powoda B. P. (1) kwotę 398 (trzystu dziewięćdziesięciu ośmiu) złotych i 50 (pięćdziesięciu) groszy tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Małgorzata Janik-Białek

UZASADNIENIE

B. P. (1) wniósł przeciwko (...) Pogotowiu (...) w S. pozew o ustalenie, że w dniu 20 grudnia 2017 roku nabył od (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. prawo własności samochodu osobowego marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999.

W uzasadnieniu żądania pozwu B. P. (1) podniósł, że (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. w dniu 21 stycznia 1985 roku zostało wpisane do ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej przez Urząd Wojewódzki w G. ((...) Oddział Rejonowy w C.). Zgodnie z przepisem art. 40 ust. 1 a ustawy z dnia 25 września 2015 roku Prawo o stowarzyszeniach (...) Oddział Rejonowy w C. mógł we własnym imieniu nabywać prawa i zbywać je oraz zaciągać zobowiązania. W dniu 16 października 2012 roku (...) Oddział Rejonowy w C. nabył na terenie Niemiec samochód osobowy marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999. W treści umowy wymieniono zarówno (...) Pogotowie (...) w S. jak i (...) Oddział Rejonowy w C. ze względu na możliwość refundacji środków pieniężnych związanych z eksploatacją pojazdu pochodzących z dotacji celowej Urzędu Marszałkowskiego kierowanych do jednostek (...) z terenu województwa (...) za pośrednictwem (...) Pogotowia (...) w S.. Środki na zakup pojazdu były środkami własnymi (...) Oddziału Rejonowego w C., stąd też w pozycji „kupujący” i „podpis kupującego” zamieszczono pieczęć (...) Oddziału Rejonowego w C.. Pojazd został na mocy decyzji Starosty Powiatowego w C. z dnia 6 maja 2013 roku zarejestrowany na rzecz (...) Oddziału Rejonowego w C.. Następnie, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 20 grudnia 2017 roku pojazd ten został zbyty na rzecz powoda. Decyzją z dnia 18 stycznia 2018 roku Starosta Powiatowy w C., na skutek wniosku (...) Pogotowia (...) w S., uchylił z urzędu decyzję z dnia 6 maja 2013 roku w przedmiocie rejestracji pojazdu i aktualnie toczy się postępowanie administracyjne z sprawie rejestracji przedmiotowego pojazdu na rzecz (...) Pogotowia (...) w S.. Pozwany podnosi, że w dacie sprzedaży pojazdu powodowi to on był jego właścicielem.

(...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. miało stanowić terenową jednostkę organizacyjną pozwanego i bez jego wiedzy i zgody nie było uprawnione do podejmowania żadnych decyzji majątkowych. W ocenie powoda (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. nie było oddziałem pozwanego (...) Pogotowia (...) w S.. Było zarejestrowanym niezależnym stowarzyszeniem, które prowadziło działalność w okresie od 21 stycznia 1985 roku do 20 maja 2018 roku. Podmioty te były odrębnymi podmiotami, ponieważ stosownie do treści przepisu art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy prawo o stowarzyszeniach, stowarzyszenia zwykle nie mogły łączyć się w związki stowarzyszeń oraz zrzeszać w osoby prawne. W dniu 9 maja 2003 roku (...) Pogotowie (...) w S. złożyło wniosek o rejestrację podmiotu, zmianę jego nazwy i statutu w rejestrze stowarzyszeń (...), dokonując przy tym wpisu w rubryce „dane oddziału/terenowej jednostki organizacyjnej – (...) Oddział (...) w C.. Wniosek został uwzględniony. Wpis dotyczący oddziału, który stanowi terenową jednostkę organizacyjną, wymaga podjęcia uchwały przez Zarząd stowarzyszenia. Uchwała taka w tym okresie nie została podjęta. (...) Pogotowia (...) w S. o nazwie (...) Oddział (...) w C. została powołana uchwałą nr 38/11/X/17 z dnia 6 maja 2017 roku. (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. zostało rozwiązane z mocy prawa z dniem 20 maja 2018 roku z powodu niedotrzymania terminu dostosowania statutu do wymagań przewidzianych przepisami ustawy nowelizującej ustawę prawo o stowarzyszeniach. Nadto pozwany zawiadomił Prokuraturę Rejonową w Choszcznie o popełnieniu przestępstwa przez (...) Oddział Rejonowy w C.. W celu zabezpieczenia dowodów prokuratura zatrzymała przedmiotowy pojazd. Następnie postanowieniem z dnia 14 grudnia 2018 roku postanowiono zwrócić pojazd osobie uprawnionej, tj. B. P. (1).

Z uwagi na toczące się na wniosek pozwanego postępowanie administracyjne w przedmiocie rejestracji pojazdu konieczne jest ustalenie, że powód nabył jego prawo własności na podstawie umowy zawartej w dniu 20 grudnia 2017 roku z (...) Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Oddziałem Rejonowym w C.. Powyższe przesądza o istnieniu po stronie powoda interesu prawnego w ustaleniu nabycia prawa własności pojazdu oraz o legitymacji procesowej biernej pozwanego (...) Pogotowia (...) w S..

W odpowiedzi na pozew (...) Pogotowie (...) w S. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany zaprzeczył, aby pojazd marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999 został skutecznie nabyty przez powoda na podstawie umowy z dnia 20 grudnia 2017 roku. Jak wynika z umowy sprzedaży przedmiotowego pojazdu z dnia 16 października 2012 roku pojazd ten został nabyty przez (...) Pogotowie (...) w S.. Ten podmiot został bowiem wskazany w treści umowy jako kupujący. Powód B. P. (1) podpisując umowę sprzedaży działał w imieniu pozwanego. Zarejestrowanie pojazdu na rzecz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. nastąpiło na skutek błędu na rzecz nieistniejącego podmiotu. Na wniosek pozwanego decyzja o zarejestrowaniu pojazdu na rzecz Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. została uchylona, a postępowanie w przedmiocie rejestracji pojazdu zostało wznowione. Podmiot oznaczony jako (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. nigdy nie istniał i nie stanowił terenowej jednostki organizacyjnej pozwanego, a już z pewnością nie posiadał osobowości prawnej. Osoby wskazane w umowie sprzedaży nie były umocowane przez pozwanego do zbywania środków trwałych pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 lutego 1985 roku (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków prowadzonego przez (...), (...) Urzędu Wojewódzkiego w G.

Dowód:

- zawiadomienie o dokonaniu wpisu k. 7,
- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81.

(...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. powstało jako stowarzyszenie zwykle nie posiadające osobowości prawnej. Nie podlegało żadnemu innemu podmiotowi. Miało numer NIP i własny rachunek bankowy.

Dowód:

- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81.

(...) Pogotowie (...) w S. złożyło w Sądzie Rejonowym w Szczecinie, XVII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o dokonanie wpisu w Rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, który obejmował dokonanie wpisu tego podmiotu do ww. rejestru oraz między innymi wpisu w polu „dane oddziału/terenowej jednostki organizacyjnej” (...) Pogotowia (...) w C. z siedzibą w C. przy ul. (...).

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2003 roku Sąd Rejonowy w Szczecinie, XVII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu (...) Pogotowia (...) w S. oraz między innymi jednostki terenowej pod nazwą (...) Pogotowie (...) w C.. Podmiot ten został wpisany pod numerem (...).

Dowód:

- wyciąg z wniosku o wpis k. 25,

- postanowienie z dnia 29.07.2003 r. k. 26,

- wydruk informacji z KRS odpowiadającej odpisowi pełnemu dot. pozwanego k. 50 – 58.

16 października 2012 roku (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. zawarło na terenie Niemiec umowę sprzedaży samochodu osobowego marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999. Cenę sprzedaży ustalono na kwotę 2 050 euro.

W polu „kupujący” zamieszczono pieczęć o treści: „ (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. ul. (...), (...)-(...) C.”. Następnie wpisano odręcznie, innym kolorem tuszu, niż pozostała treść umowy: (...) Woj. (...) ul. (...), (...)-(...) S.”.

Umowa została opatrzona własnoręcznym podpisem członka zarządu (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. P. K.. Przy podpisie zamieszczono pieczęć o treści „ (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. ul. (...), (...)-(...) C.”.

Dowód:

- oryginał umowy sprzedaży wraz z przekładem na język polski k. 73 - 76,

- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81.

Pojazd został zakupiony ze środków zgromadzonych przez (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C.. Środki te pochodziły z następujących źródeł:

- 1) darowizny dokonanej na działalność statutową przez J. G. w dniu 25 września 2012 roku w kwocie 950 złotych,
- 2) odszkodowania wypłaconego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Choszcznie z dnia 4 stycznia 2012 r. w sprawie II K 470/08 w dniu 27 września 2012 roku w kwocie 4 117 złotych,
- 3) wpłaty za prowadzenie kursu na patent sternika motorowodnego w dniu 15 października 2012 roku w kwocie 7 000 złotych.

B. P. (1) zakupił łącznie 2050 euro na poczet ceny sprzedaży pojazdu. Kwotę potrzebną na zakup waluty wypłacił z rachunku bankowego prowadzonego dla (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C..

Dowód:

- dowody wpłat k. 13,
- wyciąg z rachunku bankowego k. 12,
- wyciąg z rachunku bankowego k. 14,
- wyciąg z rachunku bankowego k. 15,
- raporty kasowe k. 148, 150, 152, k. 156
- potwierdzenie zakupu waluty k. 149, 151, 153
- zeznania świadka M. U. k. 77 verte 78,
- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81,
- uzupełniające zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 210 verte – 211.

Podatek akcyzowy od importu pojazdu zapłaciło (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. jako nabywca pojazdu. Na rzecz tego podmiotu Drugi Urząd Skarbowy w S. wydał zaświadczenie potwierdzające brak obowiązku uiszczenia podatku od towarów i usług należnego od wewnątrzspółnotowego nabycia środka transportu.

Dowód:

- dowód wpłaty k. 16,
- dokument potwierdzający zapłatę akcyzy k. 17,
- zaświadczenie Drugiego US w S. k. 94.

P. K. po powrocie z Niemiec z zakupionym pojazdem poinformował B. P. (1), że zagubił umowę sprzedaży pojazdu, fakturę i dowód rejestracyjny pojazdu. B. P. (1) zwrócił się do ambasady Republiki Łotewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej o udzielenie informacji o pojeździe marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999. Uzyskał informację o wyrejestrowaniu pojazdu celem wywozu z Republiki Łotewskiej.

W związku z koniecznością rejestracji pojazdu, P. K. sporządził umowę sprzedaży, datowaną na 20 grudnia 2012 roku, w której jako kupujący wskazany został (...) Woj. (...) z siedzibą w S.. W polu „kupujący” podpisał się B. P. (1).

Dowód:

- zaświadczenie ambasady Republiki Łotewskiej k. 71,
- umowa sprzedaży sporządzona przez P. K. k. 72,
- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81.

(...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. złożyło w Starostwie Powiatowym w C. wniosek o rejestrację pojazdu na jego rzecz i poniosło opłatę od złożonego wniosku w kwocie 256 złotych. Do wniosku załączono umowę sporządzoną przez P. K., datowaną na 20 grudnia 2012 roku.

Decyzją nr KT.5410.10. (...).2013.IC z dnia 6 maja 2013 roku Starosta (...) dokonał rejestracji pojazdu na rzecz (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C.. Decyzję w przedmiocie rejestracji

pojazdu, dowód rejestracyjny pojazdu, kartę pojazdu i zalegalizowane tablice rejestracyjne wydano B. P. (2) (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C..

Dowód:

- dowód wpłaty k. 18,
- decyzja z dnia 06.05.2013 r. k. 19,
- karta pojazdu k. 20,
- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81.

Pojazd nigdy nie był w posiadaniu (...) Pogotowia (...) w S.. Pojazd nie był wpisany w wykazie środków trwałych pozwanego. Nie został przekazany (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C. protokolarnie.

Faktury dokumentujące koszty eksploatacji i naprawy pojazdu wystawiane były na rzecz (...) Pogotowia (...) w S.. Faktycznie koszty eksploatacji pojazdu ponosiło (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. ze środków uzyskiwanych z Urzędu Miejskiego w C., co było odnotowywane na fakturach. Urząd Miejski w C. przekazywał dotacje na potrzeby funkcjonowania (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. (...) Pogotowiu (...) w S.. Środki te były następnie przekazywane (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C..

Pozwany nie zgłaszał żadnych roszczeń w stosunku do pojazdu.

Dowód:

- faktury i rachunki k. 97 – 147,
- zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 78 – 81,
- uzupełniające zeznania powoda B. P. (1) w charakterze strony k. 210 verte – 211.

W dniu 22 kwietnia 2017 roku Zarząd Główny (...) Pogotowia (...) wykreślił z wykazu jednostek wojewódzkich (...) zapis o treści: „16. (...) Pogotowie (...) numerze KRS (...) – jednostka wojewódzka (...) dla województwa (...)”.

Dowód:

- pismo z dnia 07.06.2017 r. k. 167, k. 172

W dniu 6 maja 2017 roku Zarząd Wojewódzkiego (...) Pogotowia (...) w S. podjął uchwałę nr 38/11/X/17 w sprawie utworzenia jednostki terenowej, mocą której powołano (...) o nazwie: „ (...) Pogotowie (...) – Oddział (...) w C.”. Uchwała wchodziła w życie z dniem podjęcia.

Dowód:

- uchwała nr 38/11/X/17 k. 27, k. 169, k. 174
- zeznania prezesa zarządu pozwanego A. K. za stronę pozwaną k. 159 verte – 162.

W dniu 20 grudnia 2017 roku (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. zawarło z B. P. (1) umowę sprzedaży pojazdu marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999. W imieniu sprzedającego umowę podpisali skarbnik M. U. i członek zarządu K. Z..

Decyzją nr KT.5410.10. (...)2017.FB z dnia 5 stycznia 2018 roku Starosta (...) dokonał rejestracji pojazdu na rzecz B. P. (1).

Dowód:

- umowa sprzedaży k. 21, k. 93
- zeznania świadka M. U. k. 77 verte 78,
- decyzja z dnia 15.01.2018 r. k. 22.

(...) Pogotowie (...) w S. zawiadomiło Prokuraturę Rejonową w Choszcznie o podejrzeniu popełnienia na jego szkodę przestępstw: utrudniania przetargu w przedmiocie nabycia pojazdu marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999 i jego nabycia po zaniżonej cenie. W toku postępowania zatrzymano u B. P. (1) pojazd marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999, kartę pojazdu, dowód rejestracyjny, komplet kluczy wraz z pilotem oraz druk polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Postępowanie w tej sprawie zostało prawomocnie umorzone z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2018 roku Prokuratura Rejonowa w Choszcznie postanowiła zwrócić B. P. (1) zatrzymane u niego przedmioty.

Dowód:

- postanowienie z dnia 14.12.2018 r. k. 23,
- postanowienie SR w Choszcznie z dnia 23.07.2019 r. k. 24,
- zeznania prezesa zarządu pozwanej A. K. za stronę pozwaną k. 159 verte – 162.

W dniu 23 lipca 2018 roku wykreślono z rejestru sądowego prowadzonego dla (...) Pogotowia (...) w S. jednostkę terenową lub oddział pod nazwą (...) Pogotowie (...) w C. i dokonano wpisu (...) Pogotowia (...) w C..

Dowód:

- wydruk informacji z KRS odpowiadającej odpisowi pełnemu dot. pozwanego k. 50 – 58.

W dniu 18 stycznia 2019 roku Starosta (...) wydał decyzję nr KT.5410.10. (...) (...)IC o uchyleniu z urzędu decyzji z dnia 6 maja 2013 roku dotyczącej rejestracji samochodu osobowego marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999 na (...) Pogotowie (...) w C. wydane na podstawie tej decyzji: dowód rejestracyjny, kartę pojazdu i tablice rejestracyjne. Decyzja została wydana na skutek wniosku (...) Pogotowia (...) o uchylenie ww. decyzji, w którym wskazano, że (...) Pogotowie (...) w C. stanowi jedynie jednostkę organizacyjną wnioskodawcy i nie posiada osobowości prawnej.

Dowód:

- decyzja z dnia 18.01.2019 r. k. 95 – 96.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Powód wywodzi roszczenie z umowy sprzedaży pojazdu marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999 zawartej w dniu 20 grudnia 2017 roku z (...) Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Oddział Rejonowy w C. i domaga się ustalenia, że na podstawie tej umowy nabył prawo własności przedmiotowego pojazdu.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 189 k.p.c., zgodnie z treścią którego powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Przepis art. 189 k.p.c., aczkolwiek zamieszczony w Kodeksie postępowania cywilnego, ma charakter materialnoprawny, stanowi bowiem podstawę dochodzenia roszczeń. Formuła przepisu art. 189 k.p.c. - ustalenie prawa bądź stosunku prawnego - jest tak szeroka, że obejmuje wszelkie prawa i stosunki prawne w zakresie prawa cywilnego, z wyjątkiem tych, w przypadku których ustawodawca przewidział wyraźne wyłączenie bądź przewidział wyraźnie szczególny tryb takiego ustalenia. Przedmiotem ustalenia na podstawie omawianego przepisu może być wyłącznie, co wynika wprost z jego treści, jedynie prawo lub stosunek prawny. Przepis ten nie może natomiast stanowić podstawy powództwa o ustalenie faktu, stanu faktycznego lub dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym procesie, poza jednym wyjątkiem ustalenia przez sąd faktu o charakterze bezpośrednio prawotwórczym, który w istocie zmierza do ustalenia prawa lub stosunku prawnego np. ustalenie, że dane zdarzenie było wypadkiem przy pracy, czy też ustalenie postanowienia umownego określonej treści (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1998 r., III CKN 563/97; wyrok z dnia 5 czerwca 2007 r., I UK 8/07; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2006 r., II PZP 14/05).

Powództwo o ustalenie stosunku prawnego lub prawa może być uwzględnione jedynie wtedy, gdy spełnione są łącznie dwie przesłanki merytoryczne: interes prawny oraz wykazanie prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje. Pierwsza z tych przesłanek warunkuje określony skutek tego powództwa, decydując o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda. Wykazanie zaś istnienia drugiej z tych przesłanek decyduje o kwestii zasadności powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2011 r., II CKN 898/00 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 167/09). Ciężar dowodu w zakresie spełnienia powyższych przesłanek spoczywa, zgodnie z przepisem art. 6 k.c., na powodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2000 roku, I CKN 903/00 oraz z dnia 14 stycznia 2015 roku, I CSK 1057/14).

Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi stan niepewności co do istnienia stosunku prawnego lub prawa, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. O prawnym charakterze interesu - czyli o potrzebie wszczęcia określonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści wyroku - decyduje obiektywnie istniejąca potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Uzależnienie powództwa o ustalenie od istnienia interesu prawnego należy oceniać elastycznie, z uwzględnieniem konkretnych okoliczności danej sprawy i wykładni celowościowej. Pojęcie to powinno być tak interpretowane, by uwzględniało ocenę, czy wynik postępowania doprowadzi do usunięcia wątpliwości istniejących na tle określonego stosunku prawnego i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów. Powództwo z art. 189 k.p.c. musi być celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną, a wydane na tej podstawie orzeczenie winno skutkować określeniem w sposób jednoznaczny sytuacji prawnej stron. Natomiast o braku takiego interesu można mówić zarówno wówczas, gdy powód nie ma jakiegokolwiek potrzeby ustalenia prawa lub stosunku prawnego, jak również wtedy, gdy może on osiągnąć w pełni ochronę swych praw w sposób prostszy i łatwiejszy np. w procesie o świadczenie albo ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2 lutego 2018 roku, I ACa 724/1, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2017 roku, V CSK 52/17).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że powód ma interes prawny w ustaleniu, że na podstawie umowy sprzedaży z dnia 20 grudnia 2017 roku nabył prawo własności pojazdu marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999, ponieważ fakt ten jest kwestionowany przez stronę pozwaną. Jednocześnie powodowi nie służy żaden inny środek prawny, z którego skorzystanie zapewniłoby powodowi ochronę jego interesów i definitywnie zakończyło spór co do prawa własności pojazdu. Podkreślić przy tym należy, że powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego nie może zmierzać do uzyskania wyroku tworzącego ten stosunek. W drodze powództwa z art. 189 k.p.c. powód może uzyskać potwierdzenie nabycia prawa własności pojazdu po wykazaniu faktu skutecznego nabycia prawa własności tego pojazdu oraz interesu prawnego w żądaniu ustalenia tego stosunku. Powództwo z

powołanego przepisu, ze względu na jego charakter i cechy, jakimi są deklaratywność i przeciwdziałanie naruszeniom, nie może zmierzać do uzyskania wyroku tworzącego fakt nabycia tego prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1999 roku, I CKN 1151/97).

Powód udowodnił, że skutecznie nabył prawo własności pojazdu S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999 na podstawie umowy zawartej z (...) Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Oddziałem Rejonowym w C. w dniu 20 grudnia 2017 roku.

Przepis art. 535 par. 1 k.c. stanowi, że przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Zgodnie natomiast z przepisem art. 155 par. 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny, przekazania nieruchomości lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia własności rzeczy co do tożsamości oznaczonej przenosi własność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

Pozwany przyznał, że istotnie w dniu 20 grudnia 2017 roku powód zawarł umowę sprzedaży pojazdu S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999, zaprzeczył natomiast, aby na podstawie tej umowy doszło do skutecznego przeniesienia prawa własności przedmiotowego pojazdu na powoda.

Podniesione przez stronę pozwaną zarzuty co do skuteczności zawarcia umowy sprzedaży pojazdu okazały się nieuzasadnione.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że będący przedmiotem sporu pojazd został nabyty na podstawie umowy 16 października 2012 roku przez (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C., a nie przez pozwane (...) Pogotowie (...) w S..

Jak wynika z treści zaświadczenia wystawionego przez Urząd Wojewódzki w G. w dniu 20 lutego 1985 roku stowarzyszenie pod nazwą (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków prowadzonego przez (...), (...) Urzędu Wojewódzkiego w G. Było to stowarzyszenie kultury fizycznej. Powód, przesłuchany w charakterze strony, zeznał, że było to stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej, które nie podlegało pod żaden inny podmiot, a w szczególności pod pozwanego. Stowarzyszenia zwykłe nie mogły bowiem w tym okresie łączyć się w związki stowarzyszeń i nie mogły powstawać związki stowarzyszeń. W dacie dokonania wpisu obowiązywało Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 27 października 1932 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1932r., nr 94, poz. 807). Zeznania powoda znajdują uzasadnienie w treści przepisów art. 12 i art. 18 przywołanego Rozporządzenia Prezydenta RP, zgodnie z treścią których dopuszczalne było zakładanie stowarzyszeń zwykłych, a stowarzyszenia te nie mogły ani zakładać oddziałów ani łączyć się w związki stowarzyszeń. Stowarzyszenia zwykłe nie miały osobowości prawnej. Zgodnie natomiast z przepisem art. 61 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 3 lipca 1984 roku o kulturze fizycznej (Dz. U. z 1984r., nr 34, poz. 181 ze zm.) stowarzyszenie kultury fizycznej podlega wpisowi do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i nabywa osobowość prawną w chwilę wpisanie do tego rejestru. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej (Dz. U. z 1996 r., nr 25, poz. 113 ze zm. uchylila z dniem 6 kwietnia 1996 roku ustawę o kulturze fizycznej z dnia 3 lipca 1984 roku. Zgodnie z przepisem art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki działające w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stają się stowarzyszeniami kultury fizycznej i ich związkami w rozumieniu tej ustawy. Stowarzyszenia i związki, o których mowa w ust. 1, dostosują swoje przepisy do wymogów ustawy nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Zgodnie natomiast z art. 64 tej ustawy dotychczasowe organy rejestracyjne stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przekazały dokumentację tych stowarzyszeń i ich związków, z wyjątkiem uczniowskich klubów sportowych, do właściwych sądów rejestrowych. Zgodnie natomiast z przepisem art. 13 ust. 1 – 3 tej ustawy stowarzyszenie kultury fizycznej oraz związek sportowy podlega wpisowi do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych. Organem rejestrowym stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych jest właściwy ze względu na ich siedzibę sąd wojewódzki, zwany dalej "sądem rejestrowym". Stowarzyszenie kultury fizycznej oraz związek sportowy uzyskują osobowość prawną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o zarejestrowaniu. Strona powodowa nie wykazała, aby zgodnie z przepisem art. 62 ust. 2 dostosowała swoje przepisy do wymogów ustawy dnia 18 stycznia 1996 roku

o kulturze fizycznej w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, tj. do dnia 6 kwietnia 2013 roku ani też tego, aby dotychczasowy organ rejestracyjny stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków przekazał dokumentację (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. do właściwego sądu rejestrowego. Brak zatem podstaw do przyjęcia, aby ww. podmiot był stowarzyszeniem kultury fizycznej w rozumieniu tej ustawy i aby miał osobowość prawną. Podmiot ten był zatem stowarzyszeniem zwykłym, do którego zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. , poz. 2261). Zgodnie z przepisem art. 40 ust. 1 tej ustawy uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej. Zgodnie z przepisem art. 42 ust. 1 stowarzyszenie zwykłe nie może powoływać terenowych jednostek organizacyjnych. Zgodnie natomiast z ust. 2 i 3 tego przepisu stowarzyszenie zwykłe uzyskuje środki na działalność ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz ofiarności publicznej. Stowarzyszenie zwykłe może otrzymywać dotacje na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Na tle cytowanych przepisów nie sposób wywieść zdolności prawnej stowarzyszeń zwykłych. Ze względu natomiast na nieprzysługiwanie stowarzyszeniom zwykłym osobowości prawnej i niestosowanie do nich przepisów o osobach prawnych na podstawie przepisu art. 33¹ k.c., podmiotem praw i obowiązków w stosunkach cywilnoprawnych związanych z działalnością stowarzyszeń zwykłych nie mogą być same stowarzyszenia, lecz tylko ich członkowie. W zakresie stosunków cywilnoprawnych wynikających z czynności prawnych wszyscy członkowie stowarzyszenia zwykłego mogą stać się podmiotami określonych praw i obowiązków w razie dokonania czynności prawnej przez nich wszystkich lub przez ustanowionego przez nich przedstawiciela, działającego w granicach umocowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r. I CSK 234/12). Z dniem 20 maja 2016 roku, na podstawie ustawy z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1923), wprowadzono przepis art. 40 ust. 1 a w brzmieniu: stowarzyszenie zwykłe może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane. Od dnia 20 maja 2016 roku stowarzyszenia zwykłe były tak zwanymi ułomnymi osobami prawnymi. Taki też status od dnia 20 maja 2016 roku miało (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C..

Pozwane (...) Pogotowie (...) w S. zostało wpisane do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, postanowieniem Sądu Rejonowego w Szczecinie, XVII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego. Podmiot ten został wpisany pod numerem (...). Tym samym postanowieniem dokonano wpisu między innymi jednostki terenowej pod nazwą (...) Pogotowie (...) w C.. Strona pozwana nie wykazała, aby jednostka terenowa pod ww. nazwą była tym samym podmiotem, co (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C., wpisana do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków prowadzonego przez Urząd Wojewódzki w G. w dniu 21 stycznia 1985 roku.

Zawarcie umowy sprzedaży wymaga złożenia zgodnych oświadczeń woli: sprzedającego w przedmiocie zobowiązania do przeniesienia na kupującego własności rzeczy i wydania rzeczy oraz kupującego w przedmiocie zobowiązania się do odbioru rzeczy i zapłaty sprzedawcy ceny. Umowa, zawierająca zgodne oświadczenia woli sprzedającego i kupującego o treści odpowiadającej umowie sprzedaży została podpisana przez członka zarządu (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. P. K.. Z treści umowy nie wynika, aby P. K. działał w imieniu i na rzecz jakiegokolwiek innego podmiotu, a w szczególności w imieniu i na rzecz pozwanego. Ten podmiot zatem złożył sprzedającemu skuteczne oświadczenie woli w przedmiocie zawarcia umowy sprzedaży pojazdu i pojazd ten nabył. (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C., jak już wyżej wskazano, było odrębnym od pozwanego podmiotem, który uprawniony był do posiadania własnego majątku i jego nabywania na rzecz swoich członków. Strona pozwana wprawdzie podnosiła, że umowa ta została zawarta w jej imieniu, na podstawie pełnomocnictwa ale dokumentu pełnomocnictwa nie złożyła, a powód zaprzeczył zarówno faktowi działania przez P. K. na rzecz pozwanej jak i istnieniu samego pełnomocnictwa do dokonania tej czynności. Wprawdzie w umowie w polu (...) została odręcznie wpisana nazwa i siedziba pozwanego ale powód, przesłuchany w charakterze strony wyjaśnił, że wskazanie tego podmiotu nastąpiło po zawarciu umowy i tylko i wyłącznie dlatego, że środki na eksploatację i utrzymanie pojazdu miały pochodzić z dotacji Starostwa (...), która to dotacja mogła być przekazana (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C. tylko i wyłącznie za pośrednictwem pozwanej. Stanowisko powoda znajduje uzasadnienie w treści samej umowy – zapis dotyczący pozwanej został sporządzony innym kolorem tuszu i

innym pismem niż pozostałe postanowienia umowy. Sąd miał na uwadze, że podstawą dokonania rejestracji pojazdu oraz wydania karty pojazdu i dowodu rejestracyjnego była umowa sprzedaży, w treści której jako kupujący został wskazany pozwany, jednakże, jak zeznał powód, dokument ten został wytworzony najprawdopodobniej przez P. K. z uwagi na fakt, że oryginalny dokument umowy sprzedaży został zagubiony, a konieczne było zarejestrowanie pojazdu. Wytworzenie dokumentu umowy sprzedaży, który nie dokumentuje zawarcia umowy, a następnie posłużenie się nim przed organem administracji właściwym dla dokonania rejestracji może rodzić odpowiedzialność karną osób, które dokument podrobiły lub się nim posługiwały. Nie ma natomiast wpływu na ocenę ważności i skuteczności zawarcia samej umowy. Ostatecznie umowa dokumentująca fakt sprzedaży pojazdu została odnaleziona i na jej podstawie Sąd poczynił ustalenia faktyczne w sprawie.

Nabycie będącego przedmiotem sporu pojazdu nastąpiło zatem do majątku członków stowarzyszenia zwykłego pod nazwą (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C.. Skoro pojazd został nabyty przez (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C., to podmiot ten uprawniony był do jego skutecznego zbycia na rzecz osoby trzeciej. Zgodnie bowiem z przepisem art. 40 1 a ustawy Prawo o stowarzyszeniach, stowarzyszenia zwykłe w dacie zawarcia z powodem umowy sprzedaży, miały status tzw. ułomnych osób prawnych, które we własnym imieniu mogą nabywać prawa i zaciągać zobowiązania. Zgodnie natomiast z art. 140 k.c. w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może rozporządzać rzeczą, a zatem zbyć ją na rzecz osoby trzeciej.

Umowa sprzedaży pojazdu zawarta w dniu 20 grudnia 2017 roku pomiędzy powodem a (...) Wodnym ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Oddziałem Rejonowym w C. została zatem zawarta przez podmiot uprawniony do skutecznego rozporządzania rzeczą. Oświadczenie woli w imieniu sprzedającego złożyli umocowani do reprezentowania sprzedającego skarbnik M. U. i członek zarządu K. Z.. Umowa sprzedaży ma charakter konsensualny, co oznacza, że do jej zawarcia wystarczające jest złożenie zgodnych oświadczeń woli przez strony umowy, a zatem skutki prawne zawarcia umowy sprzedaży realizują się już w wyniku osiągnięcia przez strony umowy konsensusu. Powstający solo consensu skutek zobowiązujący powoduje przeniesienie własności sprzedanej rzeczy, co wynika z przepisu art. 155 par. 1 k.c. (por. wyrok SA w Warszawie z 23.05.2019 r., VII AGa (...), LEX nr 2788556).

Powód nabył zatem prawo własności pojazdu na podstawie ww. umowy.

Nawet zaś gdyby przyjąć, że (...) Oddział Rejonowy w C. nie był podmiotem uprawnionym do zbycia pojazdu, to w świetle okoliczności faktycznych sprawy, ziściły się przesłanki do nabycia jego prawa własności na podstawie przepisu art. 169 par. 1 k.c.

Przepis art. 169 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli osoba nieuprawniona do rozporządzania rzeczą ruchomą zbywa rzecz i wydaje ją nabywcy, nabywca uzyskuje własność z chwilą objęcia rzeczy w posiadanie, chyba że działa w złej wierze. Zgodnie natomiast z par. 2 tego przepisu gdy rzecz zgubiona, skradziona lub w inny sposób utracona przez właściciela zostaje zbyta przed upływem lat trzech od chwili jej zgubienia, skradzenia lub utraty, nabywca może uzyskać własność dopiero z upływem powyższego trzyletniego terminu. Ograniczenie to nie dotyczy pieniędzy i dokumentów na okaziciela ani rzeczy nabytych na urzędowej licytacji publicznej lub w toku postępowania egzekucyjnego.

Nabycie własności rzeczy ruchomej od nieuprawnionego zbywcy następuje w przypadku łącznego spełnienia przesłanek określonych w art. 169 k.c. W sytuacjach mieszczących się w przepisie art. 169 § 1 k.c. niezbędne jest: dokonanie czynności prawnej, wydanie rzeczy, objęcie jej w posiadanie przez nabywcę, pozostawanie nabywcy w dobrej wierze. W odniesieniu natomiast do przypadków uregulowanych w art. 169 § 2 k.c. ustawodawca wprowadził ponadto dodatkową przesłankę związaną z upływem czasu (3 lata).

Przez „zbycie” w rozumieniu przepisu art. 169 § 1 i 2 k.c. rozumie się dokonanie czynności prawnej – zawarcie umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy ruchomej, przy czym czynność prawna między nieuprawnionym a nabywcą w dobrej wierze powinna odpowiadać wszystkim wymaganiom ustawy dotyczącym jej ważności i skuteczności, w szczególności co do formy. Umowa może mieć zarówno odpłatny, jak i nieodpłatny charakter, ponieważ przepis art. 169 k.c. nie zawiera wymogu, aby czynność miała charakter odpłatny.

Wydanie rzeczy obejmuje fizyczne wydanie rzeczy (art. 348 zd. 1 k.c.), wydanie dokumentów umożliwiających rozporządzanie rzeczą lub środków dających faktyczną władzę nad rzeczą (art. 348 zd. 2 k.c.), a także przeniesienie posiadania samoistnego na posiadacza zależnego lub dzierżyciela w drodze samej umowy (art. 351 k.c.).

Objęcie rzeczy w posiadanie przez nabywcę oznacza natomiast konieczność uzyskania jej materialnej detencji – faktycznego władztwa nad nią (corpus), któremu musi towarzyszyć określony stan świadomości (animus).

Dobra wiara natomiast w rozumieniu art. 169 § 1 k.c. dotyczy świadomości po stronie nabywcy co do uprawnienia zbywcy do rozporządzania rzeczą, czyli nabywca powinien posiadać przekonanie, że zbywca jest właścicielem rzeczy lub ma inne uprawnienie do zbycia rzeczy. Dobra wiara nabywcy w znaczeniu z art. 169 k.c. polega zatem na usprawiedliwionym, choć błędnym przekonaniu, że zbywca jest właścicielem rzeczy lub osobą upoważnioną do zbycia cudzej rzeczy. Dobrą wiarę wyłącza, co oczywiste, nie tylko świadomość, że zbywca nie jest uprawniony do rozporządzania rzeczą, ale także sytuacja, gdy brak tej świadomości jest wynikiem niedbalstwa lub niezachowania wymaganej w danych okolicznościach staranności. Na gruncie przepisu art. 169 § 1 i 2 k.c. Sąd Najwyższy w wyroku z 11 marca 1985 roku (sygn. akt III CRN 208/84) wyraził pogląd, zgodnie z którym nie może być uważana za nabywcę w dobrej wierze osoba, która zawiera umowę sprzedaży samochodu z osobą niewpisaną jako właściciel w dowodzie rejestracyjnym. Dobra wiara nabywcy podlega ocenie w chwili dokonywania (czynności prawnej) zbycia, wydawania rzeczy przez zbywcę i objęcia jej w posiadanie przez nabywcę. Jeżeli zdarzenia te nie następują jednocześnie, dobra wiara powinna trwać przez cały czas – aż do objęcia rzeczy w posiadanie przez nabywcę.

Ze sformułowania art. 169 § 1 k.c. „chyba że działa w złej wierze” wynika, że dowód złej wiary nabywcy obciąża osobę, która kwestionuje jego dobrą wiarę. Potwierdza tą regułą i domniemanie z art. 7 k.c. Zgodnie z przepisem art. 7 k.c. jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary. Wynikające z cytowanego przepisu domniemanie dobrej wiary może być obalone, ponieważ przepis art. 7 k.c. nie wyłącza takiej możliwości. Obalenie domniemanie nastąpi tylko jednak w przypadku udowodnienia przez przeciwnika przeciwieństwa, tj. istnienia złej wiary. Nie wystarczy dowód przeciwny, tj. wykazanie, że dobra wiara może budzić wątpliwości, innymi słowy - że zainteresowany jej nie udowodnił. Właśnie bowiem ze względu na domniemanie sąd - bez dowodu - musi przyjmować istnienie dobrej wiary (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 marca 2018 roku, V AGa 336/18).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że niewątpliwie doszło do zawarcia umowy sprzedaży z udziałem powoda jako kupującego. Pojazd został powodowi wydany i powód objął go w posiadanie.

Strona pozwana nie obaliła natomiast domniemanie pozostawiania powoda w dacie zawarcia umowy i objęcia pojazdu w posiadanie w dobrej wierze. Dowód złej wiary w celu obalenia domniemanie wynikającego z art. 7 k.c. wymagał wykazania przez pozwanego, że powód wiedział, iż zbywca pojazdu (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy C. nie jest właścicielem rzeczy lub wprawdzie nie wiedział, ale wiedziałby, gdyby się zachował z odpowiednią starannością - tak, jak tego można od niego w danych okolicznościach wymagać. Pozwany takiego dowodu nie przeprowadził.

Okoliczności faktyczne sprawy wskazują, że powód w dacie zawarcia umowy sprzedaży i objęcia pojazdu w posiadanie pozostawał w usprawiedliwionym przekonaniu co do tego, że nabywa pojazd od jego właściciela.

Czynności związane z zawarciem umowy sprzedaży, sprowadzeniem pojazdu do Polski oraz formalności związane z wprowadzeniem pojazdu do obrotu i jego rejestracją podejmowane były przez członków (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego C.. Strona pozwana podnosiła wprawdzie, że podmiot ten był jego jednostką terenową (oddziałem) i w istocie czynności te faktycznie dokonywane były w jego imieniu i na jego rzecz, a zawarcie umowy sprzedaży miało nastąpić na podstawie pełnomocnictwa do zawarcia umowy sprzedaży w imieniu pozwanego. Jak już wyżej wskazano analiza złożonych przez strony dokumentów oraz zeznania powoda w charakterze strony wskazują jednoznacznie, że (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy C. nie było oddziałem pozwanego. Było to odrębne stowarzyszenie zwykle. Pozwany nie złożył również żadnego dokumentu, a w szczególności pełnomocnictwa do zawarcia w jego imieniu umowy sprzedaży pojazdu, z którego wynikałoby, że (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy

C. zawierając umowę nie działało we własnym imieniu i nie dokonywało nabycia na swoją rzecz. Brak było również podstaw do ustalenia, że przedmiotowy pojazd został nabyty ze środków innego podmiotu niż (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C., a w szczególności środków pochodzących z majątku strony pozwanej. Jak wynika z zeznań powoda podmiot ten posiadał własny rachunek bankowy i na nim posiadał środki umożliwiające zapłatę ceny sprzedaży pojazdu. Powód złożył następujące dowody wpłat:

- 1) darowizny dokonanej na działalność statutową przez J. G. w dniu 25 września 2012 roku w kwocie 950 złotych,
- 2) odszkodowania wypłaconego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Choszcznie z dnia 4 stycznia 2012 r. w sprawie II K 470/08 w dniu 27 września 2012 roku w kwocie 4 117 złotych,
- 3) wpłaty za prowadzenie na kuru na patent sternika motorowodnego w dniu 15 października 2012 roku w kwocie 7 000 złotych.

Łącznie na dzień 15 października 2012 roku, tj. na dzień przed dokonaniem zakupu pojazdu, stowarzyszenie posiadało środki co najmniej w kwocie 12 067 złotych. Następnie 12 października 2012 roku B. P. (1) pobrał z rachunku prowadzonego dla (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. kwotę 12 000 złotych i zakupił łącznie 2050 euro (1 600 euro za kwotę 6 560 zł oraz 450 euro za kwotę 1 854 zł) na poczet ceny sprzedaży pojazdu. Następnie skarbnik sporządził raport kasowy przesłany następnie do biura rachunkowego na druku raportu kasowego opatrzonego nazwą i adresem siedziby pozwanego. Fakt ten jednakże nie może przesądzać o tym, że środki na nabycie pojazdu pochodziły od pozwanego i zostały zaliczkowo wypłacone B. P. (1) z przeznaczeniem na zakup pojazdu, jak zeznał Prezes Zarządu pozwanej A. K.. Brak jakiegokolwiek dowodu, który wskazywałby na fakt pobrania przez B. P. (1) środków na zakup w formie zaliczki wypłaconej przez pozwanego, a w szczególności pokwitowania pobrania tych środków. Również i (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. poniosło daniny publicznoprawne związane z nabyciem pojazdu i jego sprowadzeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokonało czynności związanych z rejestracją pojazdu. Brak również dowodu na to, że pojazd został wpisany do ewidencji środków trwałych pozwanego i w jakiegokolwiek formie przekazany (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C. do użytkowania. W świetle zeznań świadka M. U. i zeznań powoda w charakterze strony pojazd był użytkowany tylko i wyłącznie przez ten podmiot. Do dnia 20 grudnia 2017 roku pozwany nie zgłaszał żadnych roszczeń co do własności pojazdu. Koszty eksploatacji i utrzymania pojazdu były pokrywane albo ze środków własnych zgromadzonych przez (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. albo ze środków przekazywanych (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C. przez Urząd Miejski w C.. Urząd Miejski w C. przekazywał dotacje na potrzeby funkcjonowania (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. (...) Pogotowiu (...) w S.. Środki te były następnie przekazywane (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C.. Dlatego też faktury dokumentujące koszty eksploatacji i naprawy pojazdu wystawiane były na rzecz (...) Pogotowia (...) w S.. Okoliczność ta była odnotowywana na fakturach. Na każdej ze złożonych przez pozwanego faktur dokumentujących koszty eksploatacji pojazdu znajduje się adnotacja bądź to o pokryciu wydatków ze środków własnych bądź to ze środków pochodzących z Urzędu Miejskiego w C.. Członkowie (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. byli przekonani, że pojazd był ich własnością. Członkowie (...) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddziału Rejonowego w C. przekonani byli, że pojazd stanowi własność tego stowarzyszenia. W świetle przytoczonych powyżej okoliczności przekonanie to było usprawiedliwione. Gdyby bowiem pojazd należał do pozwanego, to niewątpliwie pozwany dałby temu wyraz chociażby poprzez odnotowanie go w ewidencji środków trwałych i formalne przekazanie (...) Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu Oddziałowi Rejonowemu w C.. Tymczasem fakty te nie zostały w żadne sposób wykazane. Wprawdzie Prezes Zarządu pozwanej A. K. zeznał, że pojazd ten została zaewidencjonowany jako własność pozwanej, jednakże fakt ten nie został wykazany. Pozwana nie złożyła wyciągu z ewidencji obejmującego wpis dotyczący przedmiotowego pojazdu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uwzględnił powództwo i w punkcie I wyroku ustalił, że powód nabył z dniem 20 grudnia 2017 roku prawo własności samochodu osobowego marki S. (...) o nr nadwozia (...), rok produkcji 1999.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez obydwie strony, za wyjątkiem umowy sprzedaży sporządzonej przez P. K., datowanej na 20 grudnia 2012 roku, co do prawdziwości i wiarygodności których nie powziął zastrzeżeń. Umowa sprzedaży sporządzona przez P. K., datowana na 20 grudnia 2012 roku nie mogła stanowić podstawy ustaleń faktycznych, ponieważ jak wynika z zeznań powoda w charakterze strony, nie dokumentuje ona czynności, na podstawie której (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. nabył będący przedmiotem sporu pojazd. Dokument ten został sporządzony przez P. K. po zawarciu ważnej umowy, z tego powodu, że umowa sprzedaży zaginęła. Sąd poczynił ustalenia faktyczne w sprawie również na podstawie zeznań świadka M. U. oraz zeznań powoda w charakterze strony, ponieważ znajdują one potwierdzenie w treści złożonych dokumentów, a strona pozwana nie zaoferowała żadnego dowodu, który by im przeczył. Zeznania natomiast Prezesa Zarządu pozwanego A. K. za stronę pozwaną nie stały się podstawą ustaleń faktycznych, ponieważ stały w sprzeczności ze złożonymi dokumentami. Twierdzenia natomiast co do statusu prawnego, jaki miało mieć (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. w ocenie strony pozwanej oraz co do tego, z jakiego źródła pochodziły środki na zakup pojazdu i jego eksploatację, a także co do faktu wpisu pojazdu do ewidencji środków trwałych pozwanego nie zostały potwierdzone żadnymi dokumentami. Fakt, że jak zeznał A. K., był bałagan co do tego, jakie podmioty i w jakiej formie działają oraz czy działają w ramach struktur pozwanego jako jego jednostki terenowe, nie może stanowić podstawy do ustalenia, zgodnie z twierdzeniami strony pozwanej, że (...) Pogotowie (...) Oddział Rejonowy w C. bądź to nie istniało, bądź to było jednostką terenową pozwanego nie posiadającą osobowości prawnej.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w przepisie art. 98 par. 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania i zwrotu kosztów celowych. Zgodnie z jego treścią strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie z treścią art. 98 par. 2 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego.

Należne powodowi koszty procesu obejmują zatem uiszczoną opłatę od pozwu w kwocie 200 złotych oraz, zgodnie z wnioskiem powoda, koszty jego przejazdu do Sądu na terminy rozpraw wyznaczone w dniach 3 września 2021 roku i 26 listopada 2021 roku. Na terminy te powód był wezwany do osobistego stawiennictwa. Rozprawy wyznaczone w tych dniach zostały odwołane, jednakże powód nie został o tym zawiadomiony i stawił się w Sądzie. Powód wniósł o zwrot z tego tytułu za przyjazd na termin wyznaczony na 3 września 2021 r. kwoty 85,50 złotych i 5 złotych tytułem opłaty za parking oraz kwoty 113 złotych za przyjazd do Sądu w dniu 26 listopada 2021 roku.

Zgodnie z przepisem art. 91 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w wypadku gdy obowiązujące przepisy przewidują przyznanie stronie należności w związku z jej udziałem w postępowaniu sądowym, należności te przyznaje się stronie w wysokości przewidzianej dla świadków. Zgodnie z przepisem art. 85 ust. 1 i 2 tej ustawy Świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży - z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu - w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu (ust. 1). Górną granicę należności, o których mowa w ust. 1, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (ust. 2). Powyższe precyzuje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz.167) wydane na podstawie art. 77⁵ §2 k.p. Zgodnie z § 3 rozporządzenia pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu, wraz ze związanymi z nimi opłatami dodatkowymi, w tym miejscówkami, z uwzględnieniem posiadanej przez pracownika ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga przysługuje. Na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej lub podróży zagranicznej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością

pracodawcy. W takim przypadku, pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265 oraz z 2013 r. poz. 21).

Powód zamieszkuje w C. i w celu przyjazdu do Sądu skorzystał z własnego środka transportu – samochodu osobowego o pojemności silnika powyżej 900 cm³. Przyznając zwrot kosztów podróży odbytej samochodem osobowym sąd miał na względzie, iż jego wysokość winna zostać ustalona z poszanowaniem dyspozycji § 2 pkt 1b Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.), zgodnie z którym maksymalna wysokość stawki za 1 km przebiegu samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ wynosi 0,8358 zł. Sąd za pomocą serwisu internetowego G. maps ustalił, że trasa C. – S. - C. mierzy łącznie 168 km. Podróż tą powód odbył dwukrotnie, a zatem do ustalenia wysokości kosztów przejazdu należy przyjąć 336 km (164 km x 2 = 336 km) Wartość tę należy pomnożyć przez obowiązującą stawkę maksymalną ustalając, że należy się zwrot kwoty 280,82 zł (336 km x 0,8358 zł = 280,82 zł). Powód wnosił o przyznanie z tego tytułu łącznie kwoty 198,50 złotych i taką kwotę Sąd przyznał powodowi tytułem zwrotu kosztów procesu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie II wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu w kwocie 398,50 złotych.

W powołaniu powyższej argumentacji orzeczono jak w sentencji.

SSR Małgorzata Janik-Białek